

Educația propatrimoniu în relația muzeu - școală

Florentina Pleniceanu

Heritage education in relation museum – school.

The article presents two Școala altfel project activities which confirms the interdependence relationship school – museum.

Specificul activității muzeului a evoluat continuu în ultimii ani. Pentru că este o instituție vie, în permanentă interacțiune cu mediul extern, muzeul vine în întâmpinarea publicului său obișnuit cu prezentarea tematică a valorilor deținute, cu o ofertă educațională prin care se încearcă un alt mod de a face cunoscut patrimoniul material și imaterial din zona etnografică în care locuim.

Spunem despre cultură că subsumează valorile imateriale și materiale create de om, iar despre educație că este procesul prin intermediul căruia acestea pot fi resemantizate ceea ce înseamnă că educația și cultura se găsesc într-un raport de interdependență. Din acest motiv Muzeul Regiunii Porților de Fier a lărgit operațiunile de promovare a patrimoniului material și imaterial prin activități în parteneriat cu școlile și instituțiile interesate să explice tinerilor legătura existentă între arta populară și viața cotidiană.

Dincolo de sintagma lui Blaga conform căreia *veșnicia s-a născut la sat*, în lumea satului a existat mereu un dialog al generațiilor care dispare din cauza rupturilor produse în evoluția firească a vieții tradiționale în ultimele decenii, prin urmare, componenta etnografică a muzeului severinean încearcă satisfacerea nevoii omului modern de cunoaștere a obiceiurilor și tradițiilor mehedintene respectând autenticitatea tradiției.

Actanții activităților desfășurate sunt din toate categoriile de vârstă, o atenție sporită însă acordăm copilului a cărui vârstă este intrare în metafizica satului. Din experiențe proprii sau din rezultatele acțiunilor desfășurate înțelegem simbioza sat – copil și particularizăm subiectele acțiunilor cu trăsături care transmit lor, copiilor că tradiția este cea care dă vigoare și perspectivă neamului nostru.

Programul *Școala altfel* din ultimii ani este unul dintre programele de succes pe care le desfășoară școala românească azi, venit într-un moment în care educația despre care spunem că se găsește în proces de reconfigurare are nevoie de sprijin pentru educația non-formală.

Șezătoarea a fost una dintre cerințele școlilor severinene, ceea ce înseamnă că pe lângă educația formală pe care o face, școala dorește crearea unei baze care

dă posibilitatea copiilor să se raporteze din punct de vedere identitar la rădăcini corecte. A fost ocazia potrivită ca muzeul să explice vechimea unor obiceiuri, să vorbească despre realitățile din satul tradițional și despre cum trebuie înțelese adăugarea sau eliminarea unor elemente din tradițiile mehedințene pentru ca acestea să continue, să reziste în contextul vieții cotidiene. Faptul că am primit răspunsurile așteptate la anumite chestionare ne reconfirmă nevoia unei relații strânse muzeu – școală. Pe lângă momentele frumoase, de destindere (cântec, joc, glume și mâncăruri tradiționale) elevii din ciclul primar și cel gimnazial au înțeles ce-nseamnă elemente de coeziune socială și importanța costumului popular, ca principal factor identitar alături de limbă.

Prelucrarea lutului a fost tema altei întâlniri cu elevii din ciclul primar. Activitățile pornesc de obicei de la obiectul de patrimoniu, de data aceasta însă condițiile în care funcționează Muzeul Regiunii Porților de Fier care se găsește în proces de reabilitare ne-a determinat să găsim soluții și să folosim spații neconvenționale pentru desfășurarea activităților. Obișnuiți să întâlnească meșterii populari la atelierelor organizate de muzeu în cadrul multor proiecte educaționale iar ecourile acestor întâlniri fiind frumoase, școala a solicitat continuarea acestor acțiuni devenite tradiție. Relația de parteneriat pe care Muzeul Regiunii Porților de Fier o are cu Primăria Șișești a înlesnit întâlnirea cu meșterii olari șișeșteni în atelierelor din cadrul primăriei și în atelierelor personale ale acestora. Cu excursia tematică organizată în comuna Șișești s-au atins, pe lângă prezentarea unui meșteșug tradițional, alte câteva puncte pe care școala și muzeul le găsesc deosebit de importante în programul școlarilor, ieșire în natură și observații despre transformarea acesteia odată cu venirea primăverii, observații consemnate în portofoliile programului în desfășurare, descoperirea fațetei satului mehedințean de cei care nu-și petrec vacanțele la sat, apoi cunoașterea unui alt motiv din care comuna mehedințeană Șișești este foarte cunoscută în plan național și internațional. Muzeul *Gheorghe Ionescu Șișești* deschis în septembrie 2012 este azi unul dintre punctele de atracție ale comunei, care prezintă prin tematica expoziției (ilustrație, obiecte, povești) patrimoniul natural și etno-cultural al zonei și foarte important, printr-un segment expozițional cu obiecte personale se explică trăsătura de memorial și numele pe care-l poartă, numele omului de știință Gheorghe Ionescu Șișești.

Rezultatul programului *Școala altfel* este greu cuantificabil după doar o săptămână în care școala „vine” la muzeu sau muzeul „vine” în școală, însă activitățile începute acum sunt continuate după terminarea acestui program sau au fost continuate cele începute înainte. Dacă școala reușește prin aceste întâlniri să-l aducă pe copil în locul în care-și petrece timpul în mod plăcut și folositor, muzeul se bucură să fi transmis câteva din mărturiile existenței noastre materiale și spirituale, bucuria comună a amândurora, muzeu și școală este aceea că după o participare activă copiii își exprimă dorința revenirii și continuării acestor activități.